

ԱՐՇԱԿՅԱՆ ԿԱՌԼԵՆ

ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ,
Թանգարանագիտության, գրադարանագիտության և
մատենագիտության ամբիոն

ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐԸ (Ընդհանուր տեսություն¹)

Բանալի բառեր՝ մարզային գրադարան, համայնքային գրադարան, մատենագիտական աշխատանքներ, գրադարանային միջոցառումներ, վիճակագրական տեսություն:

Keywords. Regional library, community library, bibliographic works, library events, statistical theory.

Ներկա ժամանակաշրջանում մեծ կարևորություն է տրվում ՀՀ մարզերի զարգացմանը, որի համատեքստում առանձնանում է մարզերում մշակութային կյանքի զարթոնքը: Այստեղ լուրջ դերակատարում ունեն գրադարանները՝ որպես մշակութային կյանքում իրադարձությունների համակարգողներ: Առանձնացնենք Արմավիրի մարզի գրադարանները՝ ներկայացնելով Արմավիրի մարզում գրադարանային-տեղեկատվական գործունեության ժամանակագրական զարգացումը, գրադարանային ֆոնդերի կազմը, կազմակերպված միջոցառումների մշակութային ու կրթադաստիարակչական նշանակությունը:

Արմավիրի մարզային գրադարան: Հիմնադրվել է 1938 թ. Հոկտեմբերյանի Լենինի անվան փողոցի վրա գտնվող այգում, 200 միավոր գրականությամբ և Մարուսյա Միրզոյանի գլխավորությամբ: 1941 թ. բացվում է գրադարանի մանկական բաժինը, իսկ գրքային ֆոնդը հարստացվում է փոստի միջոցով առաքվող գրքային կապոցներով և պարբերականներով: 1950 թ. այն կոչվում է Հոկտեմբերյանի քաղաքային գրադարան և տեղափոխվում շրջսովետի գործկոմի շենք, Սպանդարյան փողոց: Գրքային ֆոնդը կազմում էր 7947 միավոր գիրք, ուներ 748 ընթերցող, ստանում էր 18 անուն թերթ, ուներ 20 շրջիկ կետ, 6 ինքնակրթական խմբակ և 11 գրքատար: Գրադարանը հանդիսանում էր գյուղական գրադարանների մեթոդական կենտրոն՝ նրանց օգնելով միջգրադարանային բաժնույթի կարգով: Գրադարանների հանրապետական ստուգատեսի անցկացման կապակցությամբ գրադարանը առաջադրվել է պարգևատրման:

Հայաստանի Կոմունիստական կուսակցության ԿԿ-ի և ՀՍՍՀ մինիստրների սովետի 1974 թ.օգոստոսի 1-ի թիվ 474 որոշման համաձայն 1976 թ. Հոկտեմբերյանի գյուղական գրադարանները միավորվում են՝ ստեղծելով Գրադարանների կենտրոնացված համակարգ,

¹ Աշխատանքի արդյունքները քաղվել են գրադարանների հաշվետվություններից, ինչպես նաև ձևավորվել են սեփական ուսումնասիրության արդյունքում:

իսկ գրադարանը դառնում է միավորված համակարգի կենտրոնական գրադարան՝ ենթակայության տակ ունենալով 52 մասնաճյուղ-գրադարաններ, որից 1-ը կենտրոնական, 6-ը՝ քաղաքային, 3-ը՝ մանկական և 42-ը՝ գյուղական: 1976 թ. կենտրոնական գրադարանում բացվում են համալրման, մշակման, սպասարկման, մանկական, մեթոդ-մատենագիտական աշխատանքների, ֆոնդերի պահպանման և միջգրադարանային, ընթերցասրահի բաժինները: Կազմակերպվում է ընթերցողների սպասարկումը միջգրադարանային բաժնույթի միջոցով: Գրադարանում ստեղծվում է կազմարարական ծառայություն, կազմակերպվում են նաև նկարչական, գեղարվեստական ձևավորման խմբակներ: 1995 թ. դեկտեմբերի 4-ին ՀՀ Վարչատարածքային բաժանման մասին օրենքով Արմավիրի, Էջմիածնի, Բաղրամյանի շրջանների բազայի վրա ձևավորվում է Արմավիրի մարզը: 1996 թ. հոկտեմբերի 1-ից ՀՀ կառավարության որոշմամբ գյուղական գրադարանները անջատվում են միասնական ցանցից և ենթարկվում համայնքին: 1997 թ. հունվարի 1-ին ՀՀ կառավարության ապրիլի 30-ի որոշման համաձայն մարզկենտրոնում տեղակայված համակարգի կենտրոնական գրադարանը դառնում է Արմավիրի մարզի հանրապետական գրադարան: 2003 թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կառավարության 2002 թ. հունիսի 5-ի 886-ն որոշման համաձայն գրադարանը վերանվանվում է Արմավիրի մարզային գրադարան: Առ այսօր գրադարանը զբաղվում է համայնքային գրադարանների տեղեկատվական, մատենագիտական և մասնագիտական խորհրդատվությունների տրամադրման աշխատանքներով:

Արմավիրի մարզային գրադարանի նպատակն է պահպանել և ընթերցողներին տրամադրել գրադարանի ամբողջ հավաքածուն, կատարել մատենագիտական-տեղեկատվական սպասարկում, բավարարել ընթերցողների տեղեկատվական պահանջները, ուսումնասիրել կատարած մերժումները, պլանավորել գրականության համալրման հարցերը, ներդնել նոր մոտեցումներ ու մեթոդներ բնակչության տեղեկատվական պահանջները ապահովելու, ընթերցողների ընթերցանությունը կազմակերպելու գործում: Գրադարանը ստանում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում տպագրվող 8 անուն պարբերական, առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում ուսանողների համար անհրաժեշտ ուսումնական և մեթոդական ձեռնարկների ձեռքբերմանը:

Ներկայումս գրադարանային ֆոնդը կազմում է 110.737 միավոր գիրք: Կա նաև 19 համակարգիչ: Բարենորոգված գրադարանն այժմ ունի լայն հնարավորություններ՝ տարբեր տեսակի միջոցառումներ կազմակերպելու համար: Արմավիրի մարզային գրադարանը սպասարկում է 6728 ընթերցողի, անվճար տրամադրում է տեղեկատվություն, ինտերնետ կապի միջոցով սպասարկում 1050 օգտվողի:

Մատենագիտական- տեղեկատվական բաժնի հավաքածուն կազմված է տեղեկատու-ճյուղային և ընդհանուր բնույթի հանրագիտարաններից, բառարաններից, վիճակագրական տեղեկատուներից, մատենագիտական հրատարակություններից, գրացուցակների և քար-

տարանի համակարգից: Այն նախատեսված է տպագիր արտադրանքի և ընթերցանության նպատակալաց ղեկավարման համար: Տարիների ընթացքում բաժնում ստեղծվել են թեմատիկ և ճյուղային մատենագիտական տեղեկատվական թղթապանակներ, հանձնարարական մատենագիտական ցանկեր, երկրագիտական քարտարաններ, մատենագիտական շտեմարաններ: Բավարարում է օգտվողների տեղեկատվական պահանջարկը: Մատենագիտական հարցումը ընդունվում է բանավոր և գրավոր ձևով, ճշտվում է հարցման տեսակը: Որոշակի թեմայի, առարկայի հարցման վերաբերյալ կազմվում է ցանկ, սպասարկվող տեղեկությունը պարունակում է պահանջվող նյութի վերաբերյալ բավարար տեղեկատվություն, ինչպես նաև նշվում է որտեղից է վերցված տեղեկատվությունը, կատարվում է սպասարկում: Ուսումնասիրվում են գրադարանային ֆոնդում ստացված հրատարակությունները, կազմվում են նոր ստացված նյութերի մասին տեղեկատվական բուկլետներ: Նոր ստացված գրքերի վերաբերյալ անցկացվում են գրքի տեսություններ, ընթերցանության ժամեր, ցուցահանդես դիտումներ, տպագրվում է տեղեկատվություն մամուլում, կազմվում են պարտադիր ընթերցանության ցանկեր: Համայնքային գրադարանների համար անցկացվում են սեմինար-խորհրդատվություններ, մեթոդական օգնություններ՝ գրադարանային սպասարկման աշխատանքների բարելավման վերաբերյալ: Համայնքային գրադարաններին ուղարկվում են նոր ստացված գրքերի թեմատիկ ցանկերը: Պատրաստում են կենսամատենագիտություններ, թեմատիկ գրականության ցանկեր, թեմատիկ թղթապանակներ, բուկլետներ, կազմակերպում է բնակչության թղթային և էլեկտրոնային տեղեկատվության սպասարկումը:

Բացի մարզային գրադարանից ներկայացնենք Արմավիրի մարզում գործող գրադարանների ընդհանուր պատկերը:

- Արմավիր քաղաքի քաղաքային գրադարաններ-3
- Արմավիր քաղաքի մանկական գրադարաններ-2
- Արմավիրի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ-30
- Էջմիածնի քաղաքի գրադարաններ-7
- Էջմիածնի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ-36
- Բաղրամյանի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ-7

Զգործող գրադարաններ

- Արմավիրի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ-8
- Էջմիածնի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ-7
- Բաղրամյանի տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններ – 4

Վերջին տարվա տվյալներով Արմավիր քաղաքում առկա է 3 քաղաքային գրադարան:

1. Քաղաքային թ. 1 մասնաճյուղ - ք. Արմավիր, Հանրապետության փողոց, Մշակույթի տուն:

2. Քաղաքային թ. 4 մասնաճյուղ - ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովա 8/Ա:

3. Քաղաքային թ. 5 մասնաճյուղ - ք. Մեծամոր, Մշակույթի տուն:

Արմավիրում առկա է 2 մանկական գրադարան.

1. Արմավիր, Զիվանու 40:
2. Արմավիր, Հ.Ավետիսյան 12/Բ:

Տարածաշրջանի համայնքային գրադարաններն են՝

1. Ալաշկերտ - ֆոնդ՝ 11933 միավոր:
2. Այգեշատ – ֆոնդ՝ 18850 միավոր:
3. Այգևան - ֆոնդ՝ 14269 միավոր:
4. Արգավանդ - ֆոնդ՝ 8559 միավոր:
5. Արմավիր – ֆոնդ՝ 13702 միավոր:
6. Արտաշար – ֆոնդ՝ 4384 միավոր:
7. Արևիկ – ֆոնդ՝ 8153 միավոր:
8. Բամբակաշատ – ֆոնդ՝ 16182 միավոր:
9. Գետաշեն - ֆոնդ՝ 5167 միավոր:
10. Եղեգնուտ – ֆոնդ՝ 5549 միավոր:
11. Զարթոնք – ֆոնդ՝ 6888 միավոր:
12. Լենուդի - ֆոնդ՝ 6570 միավոր:
13. Լուկաշին – ֆոնդ՝ 13778 միավոր:
14. Խանջյան – ֆոնդ՝ 15116 միավոր:
15. Հայկավան - ֆոնդ՝ 5207 միավոր:
16. Հացիկ – ֆոնդ՝ 12474 միավոր:
17. Մայիսյան – ֆոնդ՝ 6575 միավոր:
18. Մարգարա – ֆոնդ՝ 9949 միավոր:
19. Մրգաշատ - ֆոնդ՝ 12438 միավոր:
20. Նոր Արմավիր – ֆոնդ՝ 8124 միավոր:
21. Նոր Կեսարիա – ֆոնդ՝ 5022 միավոր:
22. Նորապատ – ֆոնդ՝ 21918 միավոր:
23. Նորավան – ֆոնդ՝ 2987 միավոր:
24. Շենավան – ֆոնդ՝ 5299 միավոր:
25. Տանձուտ - ֆոնդ՝ 9090 միավոր:
26. Փշատավան – ֆոնդ՝ 6015 միավոր:

Արմավիր տարածաշրջանի չգործող գրադարաններն են՝

1. Ամասիա – ֆոնդ՝ 12314 միավոր:
2. Արագափ – ֆոնդ՝ 11952 միավոր:
3. Արաքս – ֆոնդ՝ 6950 միավոր:
4. Բերքաշատ – ֆոնդ՝ 4175 միավոր:
5. Երասխահուն – ֆոնդ՝ 7347 միավոր:
6. Զրաշեն – ֆոնդ՝ 7504 միավոր:
7. Մրգաշատ 2- ֆոնդ՝ 2770 միավոր, միացել է Մրգաշատ 1-ին:
8. Վարդանաշեն – ֆոնդ՝ 6077 միավոր:

Էջմիածին քաղաքի գրադարանները

Խորհրդային Հայաստանում առաջին պետական գրադարանը ստեղծվել է Էջմիածին քաղաքում 1921 թ.: Այսօր Էջմիածնում գործում է գրադարանային կենտրոնացված համակարգ՝ քաղաքային 7 գրադարաններով.

1. Հովհ. Հովհաննիսյանի անվան կենտրոնական գրադարան
2. Վ. Հովհաննիսյանի անվան գրադարան
3. Վ. Թոթովենցի անվան թիվ 2 գրադարան
4. Թիվ 2 մանկական գրադարան
5. Ա. Այվազյանի անվան թիվ 3 գրադարան
6. Մ. Թարյանի անվան թիվ 4 գրադարան
7. Թիվ 5 գրադարան:

Այս գրադարանները գիտամշակութային, կրթական, տեղեկատվական կենտրոններ են՝ հարուստ ու բազմալեզու գրականությամբ, պահպանվող և սպասարկվող նյութերի տեսականիով, տարբեր ձևաչափի և գիտության տարբեր ճյուղերն արտացոլող փաստաթղթերի պահոցով, գրադարանային ոլորտում մասնագիտացած գրադարանավարներով: Համակարգն ունի 6 համակարգիչ: Էջմիածնի գրադարաններն իրենց առջև հստակ խնդիր են դրել աջակցել թվայնացման աշխատանքներին, գրադարանից օգտվողների համար ապահովել աշխատանքային լավագույն պայմաններ ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ, նպաստել բաց մատչելիության մոդելների և բաց ծրագրային լուծումների վրա հիմնված թվային գրադարանների ստեղծմանը:

Վ. Հովհաննիսյանի անվան գրադարան: Վ. Հովհաննիսյանի անվան գրադարանը գտնվում է Էջմիածին քաղաքի Մ. Մեխակյան փողոցի վրա, որը զբաղեցնում է 440 քմ տարածք: Գրադարանը կենտրոնացվել է երեք գրադարանների գրքային ֆոնդերի հիման վրա 2005 թ.: Այդ գրադարանները Հովհ. Թումանյանի, Ղ. Աղայանի և Վ. Հովհաննիսյանի անվան գրադարաններն են, որոնք սկսել են գործել 1950 թ.: Միավորումից հետո գրադա-

րանն ունի 90.964 միավոր գրքային ֆոնդ, 3200 ընթերցող, իսկ հաճախումները՝ 30.642-45.800: Գրադարանի տնօրենն է Ազգանուշ Կարապետյանը: Գրադարանն ունի նաև առանձին մանկական բաժին, գործում է առանձին աբոնեմենտ և ընթերցասրահ, որտեղ ընթերցողներն օգտվում են տեղեկատու աղբյուրներից և մեկ օրինակով գրքերի ընթերցասրահի ֆոնդից: Այդ ընթերցասրահում են կազմակերպվում և անցկացվում գրադարանում անցկացվող բազմաթիվ և բազմաբնույթ միջոցառումները: Գրադարանում մշտական ու շատ կարևոր տեղ են զբաղեցնում գեղեցիկ ու ճաշակով ձևավորված բազմաբովանդակ ցուցահանդեսները՝ նվիրված արվեստի ու գրականության գործիչներին: Գրադարանն ամեն տարի կազմակերպում է բազմաբնույթ միջոցառումներ, գրական գեղարվեստական ցերեկույթներ, հանդիպումներ գրողների, արվեստի գործիչների և այլ անվանի մարդկանց հետ:

Վ. Թոթովենցի անվան թիվ 2 գրադարան: Վ. Թոթովենցի անվան թիվ 2 գրադարանը ստեղծվել է 1949 թ. Զվարթնոց գյուղի ակումբի շենքում՝ Էջմիածնի մանկավարժական տեխնիկումի գրադարանի հիման վրա և ունի մասնագիտական ու գեղարվեստական հարուստ գրականություն: 2006 թ. գրադարանը տեղափոխվել է թիվ 15 մանկապարտեզի շենք: Այժմ ունի 9130 միավոր գրականություն և 900 ընթերցող: Գրադարանի գրքային ֆոնդը հարստանում է քաղաքապետարանի և ընթերցողների նվիրատվությունների միջոցով: Տնօրենն է Վարդուհի Քարամյանը: Կազմակերպվում են բազմաթիվ միջոցառումներ:

Էջմիածին քաղաքի Չարենց թաղամասի թիվ 2 մանկական գրադարան: Էջմիածին քաղաքի Չարենց թաղամասի թիվ 2 մանկական գրադարանը բացվել է 1974 թ.: 1971-2004 թթ. գրադարանը գտնվել է Չարենց թաղամասի թիվ 7 շենքի առաջին հարկում: Ընդամենը մի քանի ամիս է գործել թիվ 2 քաղաքային գրադարանը: Աշխատանքային բազմամյա փորձ ունեցող գրադարանավարներ Սիրանուշ Պետրոսյանը և Լիլի Գյուլբեկյանը կազմակերպել են հետաքրքիր միջոցառումներ, ստեղծել գեղեցիկ ցուցափեղկեր ու պաստառներ: Գրադարանի ակտիվ ընթերցողների և ակումբա-գրադարանային տեխնիկումի ուսանողների անմիջական մասնակցությամբ այստեղ կազմակերպվում են գրքերի քննարկումներ, հանդիպումներ ընթերցողների հետ: Այժմ գրադարանը գտնվում է Չարենցի թիվ 5 մանկապարտեզի հարևանությամբ: Տնօրենն է Արմինե Միսակյանը: Ունի գրքային մեծ ֆոնդ՝ 30.661 կտոր գրականություն, 1200 ընթերցող: Վերջին տարիներին քաղաքապետարանի կողմից գրադարանը պարբերաբար ստանում է նոր հրատարակված գրքեր:

Ա. Այվազյանի անվան թիվ 3 գրադարան: Ա. Այվազյանի անվան թիվ 3 գրադարանը հիմնադրվել է 1968-1969 թթ. Կոմիտասի անվան փողոցի՝ նախկինում որպես ամառային թատրոնի շենք ծառայող կառույցում: Գրքային ֆոնդը կազմում է 14.462 միավոր գրականություն: Գրադարանը զբաղեցնում է 63 քմ տարածք: Տնօրենն է Լուսինե Խանամիրյանը: Գրադարանում բազմիցս կազմակերպվել են երեկույթներ, ցերեկույթներ,:

Մ. Թարյանի անվան թիվ 4 գրադարան: Էջմիածնի թիվ 4 գրադարանը հիմնադրվել է 1976 թ. Վազգեն Առաջին փ. թիվ 47 շենքի առաջին հարկում (33 քմ մակերեսով), 5011 միավոր գրքային ֆոնդով: Այնուհետև ստեղծվել է գրադարանների կենտրոնացված համակարգ, և գրադարանը դարձել է այդ համակարգի անդամ: Լինելով տեղեկատվության հաղորդման կարևորագույն օղակներից մեկը՝ գրադարանը տարիներ շարունակ ստացել է բազմաթիվ թերթեր և ամսագրեր հայերեն և ռուսերեն լեզուներով: Ֆոնդի համալրմանը զուգընթաց աճել է նաև ընթերցողների թիվը, հատկապես՝ դպրոցահասակների: 1997 թ. գրադարանային համակարգը լուծարվել է և ստեղծվել է «Կրթություն» միացյալ տնօրինությունը: Գրադարանների գրքային ֆոնդը չի համալրվել նոր գրականությամբ: Գրադարանում կազմակերպվում են ժամանակավոր ցուցահանդեսներ՝ նվիրված հորեյլանական տարելիցներին, ինչպես նաև հիմնական ցուցահանդեսներ՝ «Մնացական Թարյան», «Հայրենական մեծ պատերազմ», «Գեղեցիկի աշխարհում», «Հույս և հավատ», «Գիտելիքի աղբյուրի», «Մեր համաքաղաքացի ստեղծագործողները», «Հայաստանը և հայ դատը»:

Թիվ 5 գրադարան: Էջմիածնի գրադարանային 7-րդ տեղամասի թիվ 5 գրադարանը հիմնադրվել է 1981 թ. Զվարթնոց թաղամասի 8-րդ շենքի նկուղային հարկում, 1989 թ. տեղափոխվել է Արագածի զանգվածի թիվ 1 շենք, 2005 թ. գտնվում է թիվ 16 «Ոստան» մանկապարտեզի տարածքում և ունի 150 քմ մակերես: Գրադարանը սկզբնական շրջանում ունեցել է 700 միավոր գրականություն: Տարիների ընթացքում համալրվել է նորանոր գրքերով և հարստացել: Այսօր ունի բաժնույթ, ընթերցարան, այբբենական, կարգային և մատենագիտական քարտարաններ: Այն հիմնականում սպասարկում է Արագածի զանգվածի և Զվարթնոց թաղամասի ընթերցողներին: Վերջին տարիներին գրադարանը քաղաքապետարանի կողմից պարբերաբար համալրվում է նոր գրականությամբ: Այժմ գրադարանի գրքային ֆոնդը կազմում է 16.300 միավոր գրականություն: Տնօրենն է Սիրվարդ Անտոնյանը: Գրադարանի գործունեության ողջ ընթացքում անցկացվել են և այժմ էլ իրականացվում են բազմաթիվ և բազմաբնույթ միջոցառումներ, գրքերի տեսություններ, ցուցահանդեսներ, որոնք և նպաստում են հասարակություն-ընթերցող կապի ամրապնդմանը:

Էջմիածին տարածաշրջանի համայնքային գրադարանները՝

1. Ակնալիճ - ֆոնդ՝ 6500 միավոր:
2. Ակնաշեն – ֆոնդ՝ 7477 միավոր:
3. Աղավնատուն – ֆոնդ՝ 11566 միավոր:
4. Ամբերդ - ֆոնդ՝ 6922 միավոր:
5. Այգեկ - ֆոնդ՝ 4895 միավոր:
6. Այգեշատ - ֆոնդ՝ 7446 միավոր:

7. Ապագա - ֆոնդ՝ 5750 միավոր:
8. Առատաշեն - ֆոնդ՝ 7885 միավոր:
9. Արագած - ֆոնդ՝ 6580 միավոր:
10. Արշալույս - ֆոնդ՝ 10049 միավոր:
11. Արտիմետ - ֆոնդ՝ 5236 միավոր:
12. Արևաշատ - ֆոնդ՝ 7400 միավոր:
13. Բաղրամյան - ֆոնդ՝ 8832 միավոր:
14. Գայ - ֆոնդ՝ 10250 միավոր:
15. Դաշտ:
16. Դոդս - ֆոնդ՝ 6380 միավոր:
17. Թաիրով:
18. Լեռնամերձ:
19. Լուսազյուղ:
20. Խորոնք - ֆոնդ՝ 5645 միավոր:
21. Ծաղկալանջ - ֆոնդ՝ 4722 միավոր:
22. Ծաղկունք - ֆոնդ՝ 6542 միավոր:
23. Ծիածան - ֆոնդ՝ 5520 միավոր:
24. Հայկաշեն - ֆոնդ՝ 5368 միավոր:
25. Հովտամեջ - ֆոնդ՝ 6000 միավոր:
26. Մեծամոր:
27. Մերձավան - ֆոնդ՝ 9594 միավոր:
28. Մրգաստան:
29. Մոսալեռ - Պահեստավորված:
30. Նորակերտ - ֆոնդ՝ 9785 միավոր:
31. Շահումյան - ֆոնդ՝ 9073 միավոր:
32. Ոսկեհատ - ֆոնդ՝ 7000 միավոր:
33. Զրառատ:
34. Տարոնիկ - ֆոնդ՝ 3608 միավոր:
35. Փարաքար - ֆոնդ՝ 11033 միավոր:

Էջմիածնի տարածաշրջանի համայնքային չգործող գրադարաններն են՝

1. Ֆերիկի
2. Շահումյանի Թ/Ֆ
3. Գրիբոյեդովի

4. Պտղունքի
5. Հայթաղի
6. Գեղակերտի

Ուսումնասիրությունները կատարել ենք հենց գրադարաններում՝ ուսումնասիրելով գրադարանում առկա ֆոնդը, շենքային պայմանները: Որոշ տվյալների քաղել ենք հաշվետվություններից: Ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ մարզի գրադարաններում զգացվում է մասնագետների պակաս, խիստ մտահոգիչ է գրադարանների քանակի նվազումը:

SUMMARY

Library work has always been a socially significant activity. We have conducted studies in Armavir region libraries to understand the level of viability of the library. Our study has shown that there is a lack of specialists in the regional libraries, there is a tendency on closing the libraries..